

ΟΔΗΓΙΑ 2000/79/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Νοεμβρίου 2000

για την εκτέλεση της ευρωπαϊκής συμφωνίας για την οργάνωση του χρόνου εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας που συνήφθη από την Ένωση Ευρωπαϊκών Αεροπορικών Εταιριών (ΑΕΑ), την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Μεταφορές (ETF), την Ευρωπαϊκή Ένωση Προσωπικού Θαλάμων Διακυβέρνησης Αεροσκαφών (ECA), την Ευρωπαϊκή Ένωση Αερομεταφορέων των Περιφερειών της Ευρώπης (ERA) και τη Διεθνή Ένωση για τις Ναυλωμένες Πτήσεις (IACA)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη :

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 139 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν, σύμφωνα με το άρθρο 139 παράγραφος 2 της συνθήκης, να ζητήσουν από κοινού να εφαρμόζονται οι συμφωνίες που συνάπτονται σε κοινοτικό επίπεδο με απόφαση του Συμβουλίου που λαμβάνεται μετά από πρόταση της Επιτροπής.
- (2) Το Συμβούλιο ενέκρινε την οδηγία 93/104/ΕΚ⁽¹⁾ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας. Η πολιτική αεροπορία ήταν ένας από τους τομείς που εξαιρέθηκαν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν την οδηγία 2000/34/ΕΚ που τροποποιεί την οδηγία 93/104/ΕΚ προκειμένου να καλυφθούν οι τομείς και δραστηριότητες που είχαν προηγουμένως εξαιρεθεί.
- (3) Η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 138 παράγραφος 2 της συνθήκης, διαβουλεύθηκε με τους κοινωνικούς εταίρους για τον ενδεχόμενο προσανατολισμό μιας κοινοτικής ενέργειας στους τομείς και τις δραστηριότητες που είχαν εξαιρεθεί από την οδηγία 93/104/ΕΟΚ.
- (4) Η Επιτροπή, κρίνοντας, μετά τη διαβούλευση αυτή, ότι ήταν σκόπιμη η ανάληψη κοινοτικής δράσης διαβουλεύθηκε εκ νέου με τους κοινωνικούς εταίρους σε κοινοτικό επίπεδο σχετικά με το περιεχόμενο της μελετώμενης πρότασης, σύμφωνα με το άρθρο 138 παράγραφος 3 της συνθήκης.
- (5) Η Ένωση Ευρωπαϊκών Αεροπορικών Εταιρειών (ΑΕΑ), η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Μεταφορές (ETF), η Ευρωπαϊκή Ένωση Προσωπικού Θαλάμων Διακυβέρνησης Αεροσκαφών (ECA), η Ευρωπαϊκή Ένωση Αερομεταφορέων των Περιφερειών της Ευρώπης (ERA) και η Διεθνή Ένωση για τις Ναυλωμένες Πτήσεις (IACA) πληροφόρησαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι διατίθενται να αρχίσουν διαπραγματεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 138 παράγραφος 4 της συνθήκης.
- (6) Οι εν λόγω οργανώσεις συνήψαν, στις 22 Μαρτίου 2000, συμφωνία για την οργάνωση του χρόνου εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.
- (7) Η συμφωνία αυτή περιέχει κοινό αίτημα προς την Επιτροπή να εφαρμόσει τη συμφωνία με απόφαση του Συμβουλίου,

ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 139 παράγραφος 2 της συνθήκης.

- (8) Η παρούσα οδηγία και η συνημμένη συμφωνία θεσπίζουν ειδικότερες διατάξεις κατά την έννοια του άρθρου 14 της οδηγίας 93/104/ΕΚ, οι οποίες αφορούν την οργάνωση του χρόνου εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.
- (9) Το άρθρο 2 παράγραφος 7 της οδηγίας 93/104/ΕΚ ορίζει τον «μετακινούμενο εργαζόμενο» ως κάθε εργαζόμενο ο οποίος απασχολείται ως μέλος του ταξιδεύοντος ή ιπτάμενου προσωπικού μιας επιχείρησης η οποία παρέχει υπηρεσίες μεταφορών επιβατών ή εμπορευμάτων οδικώς, αεροπορικώς ή δια μέσου πλωτών οδών.
- (10) Η κατάλληλη πράξη για την υλοποίηση αυτής της συμφωνίας είναι μια οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 249 της συνθήκης.
- (11) Λόγω του υψηλού βαθμού ολοκλήρωσης του τομέα της πολιτικής αεροπορίας και των συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σ' αυτόν, οι στόχοι της παρούσας οδηγίας για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων δεν μπορούν να υλοποιηθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και απαιτείται συνεπώς κοινοτική δράση σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης· η οδηγία δεν υπερβαίνει το απαραίτητο για την επίτευξη αυτών των στόχων.
- (12) Όσον αφορά τους όρους που χρησιμοποιούνται στη συμφωνία οι οποίοι δεν ορίζονται συγκεκριμένα σε αυτή, η οδηγία αφήνει στα κράτη μέλη την ελευθερία να ορίσουν τους όρους αυτούς σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις και πρακτικές, όπως συμβαίνει και με άλλες οδηγίες για την κοινωνική πολιτική που χρησιμοποιούν παρόμοιους όρους, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω ορισμοί συμβιβάζονται με το περιεχόμενο της συμφωνίας.
- (13) Η Επιτροπή κατάρτισε την πρόταση οδηγίας, σύμφωνα με την ανακοίνωσή της της 20ής Μαΐου 1998 για την προσαρμογή και την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου σε κοινοτικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη την αντιπροσωπευτικότητα των συμβαλλόμενων μερών και τη νομιμότητα κάθε ρήτρας της συμφωνίας· τα υπογράφοντα μέρη έχουν επαρκή συνολική αντιπροσωπευτικότητα για το ιπτάμενο προσωπικό που απασχολείται σε επιχείρηση η οποία παρέχει υπηρεσίες μεταφορών επιβατών ή εμπορευμάτων στην πολιτική αεροπορία.
- (14) Η Επιτροπή κατήρτισε την πρόταση οδηγίας σύμφωνα με το άρθρο 137 παράγραφος 2 της συνθήκης που προβλέπει ότι στις οδηγίες στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής «αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών οι οποίοι θα παρεμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων».

⁽¹⁾ ΕΕ L 307 της 13.12.1993, σ. 18· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2000/34/ΕΚ (ΕΕ L 195 της 1.8.2000, σ. 41).

- (15) Η οδηγία και η συμφωνία καθιερώνουν τα ελάχιστα πρότυπα τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να μπορούν να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν ευνοϊκότερες διατάξεις.
- (16) Η εφαρμογή της οδηγίας αυτής δεν θα δικαιολογούσε μια οπισθοδρόμηση σε σχέση με την παρούσα κατάσταση σε κάθε κράτος μέλος.
- (17) Η Επιτροπή ενημέρωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών αποστέλλοντάς τους το κείμενο της πρότασης οδηγίας που περιλαμβάνει τη συμφωνία.
- (18) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε, στις 3 Οκτωβρίου, ψήφισμα για τη συμφωνία-πλαίσιο των κοινωνικών εταίρων.
- (19) Η εφαρμογή της συμφωνίας συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 136 της συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Σκοπός αυτής της οδηγίας είναι να θέσει σε εφαρμογή την ευρωπαϊκή συμφωνία για την οργάνωση του χρόνου εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας που συνήφθη στις 22 Μαρτίου 2000 μεταξύ των οργανώσεων που εκπροσωπούν τους εργοδότες και τους εργαζομένους στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας, δηλαδή της Ένωσης Ευρωπαϊκών Αεροπορικών Εταιρειών (ΑΕΑ), της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Εργαζομένων στις Μεταφορές (ETF), της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσωπικού Θαλάμων Διακυβέρνησης Αεροσκαφών (ECA), της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αερομεταφορέων των Περιφερειών της Ευρώπης (ERA) και της Διεθνούς Ένωσης για τις Ναυλωμένες Πτήσεις (IACA).

Το κείμενο της συμφωνίας επισυνάπτεται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν διατάξεις ευνοϊκότερες από εκείνες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

2. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ουδέποτε αποτελεί επαρκή δικαιολογία για την υποβάθμιση του γενικού επιπέδου προστασίας των εργαζομένων στους τομείς που καλύπτει και τούτο με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών ή/και των κοινωνικών εταίρων να θεσπίζουν, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της κατάστασης, νομοθετικές, κανονιστικές ή συμβατικές ρυθμίσεις διαφορετικές από εκείνες που ισχύουν τη στιγμή έκδοσης της παρούσας οδηγίας, με την προϋπόθεση πάντοτε ότι τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 1η Δεκεμβρίου 2003 ή διασφαλίζουν ότι οι κοινωνικοί εταίροι λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα μέσω συμφωνίας, πριν από τη λήξη της περιόδου αυτής. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε απαραίτητο μέτρο που να τους επιτρέπει ανά πάσα στιγμή να διασφαλίζουν τα αποτελέσματα που επιβάλλει η παρούσα οδηγία. Πληροφορούν αμέσως σχετικά την Επιτροπή.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις ανωτέρω νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη έκδοσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει από την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 5

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 2000.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ε. GUIGOU

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ευρωπαϊκή συμφωνία για την οργάνωση του χρόνου εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας που συνήφθη από την Ένωση Ευρωπαϊκών Αεροπορικών Εταιρειών (ΑΕΑ), την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Μεταφορές (ΕΤΕ), την Ευρωπαϊκή Ένωση Προσωπικού Θαλάμων Διακυβέρνησης Αεροσκαφών (ΕCΑ), την Ευρωπαϊκή Ένωση Αερομεταφορέων των Περιφερειών της Ευρώπης (ΕΡΑ) και τη Διεθνή Ένωση για τις Ναυλωμένες Πτήσεις (ΙΑCΑ)

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως τα άρθρα 138 και 139 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας:

ότι το άρθρο 139 παράγραφος 2 της συνθήκης προβλέπει ότι οι συμφωνίες που συνάπτονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο εφαρμόζονται όταν το ζητούν από κοινού τα υπογράφοντα μέρη με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που λαμβάνεται μετά από πρόταση της Επιτροπής,

ότι τα υπογράφοντα μέρη διατυπώνουν το αίτημα αυτό με την παρούσα πράξη,

ότι τα υπογράφοντα μέρη κρίνουν ότι οι διατάξεις αυτής της συμφωνίας συνιστούν «ειδικότερες διατάξεις» κατά την έννοια του άρθρου 14 της οδηγίας του Συμβουλίου 93/104/ΕΚ και ότι οι διατάξεις αυτής της οδηγίας δεν εφαρμόζονται,

ΤΑ ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΑ ΜΕΡΗ ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Ρήτρα 1

1. Η συμφωνία αφορά το χρόνο εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.
2. Η συμφωνία θεσπίζει ειδικότερες διατάξεις κατά την έννοια του άρθρου 14 της οδηγίας 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας του ιπταμένου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.

Ρήτρα 2

1. Ως «χρόνος εργασίας» νοείται κάθε περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας ο εργαζόμενος ευρίσκεται στην εργασία του, στη διάθεση του εργοδότη και ασκεί τη δραστηριότητα ή τα καθήκοντά του, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές.
2. Ως «ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας» νοούνται τα μέλη του πληρώματος επιβατικού αεροσκάφους που είναι υπάλληλοι επιχείρησης εγκατεστημένης σε κράτος μέλος.
3. Ως «συνολικός χρόνος πτήσης» νοείται ο χρόνος μεταξύ της ώρας κατά την οποία το αεροσκάφος εγκαταλείπει τη θέση στάθμευσης με σκοπό την απογείωση έως την ώρα κατά την οποία σταματά στην καθορισμένη θέση στάθμευσης, αφού σταματήσουν όλες οι μηχανές του.

Ρήτρα 3

1. Το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας δικαιούται ετησίας αδειάς μετ' αποδοχών τουλάχιστον 4 εβδομάδων σύμφωνα με τους όρους απόκτησης δικαιώματος και χορήγησης τέτοιας αδειάς που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία ή/και πρακτική.
2. Η ελάχιστη περίοδος ετησίας αδειάς μετ' αποδοχών δεν αντικαθίσταται από αντισταθμιστικό επίδομα, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η σχέση εργασίας λήγει.

Ρήτρα 4

1. α) Το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας υφίσταται δωρεάν υγειονομική εξέταση πριν προσληφθεί και στη συνέχεια κατά τακτά χρονικά διαστήματα,
β) Το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας που έχει προβλήματα υγείας που αποδεδειγμένως οφείλονται στη νυκτερινή εργασία μεταφέρεται, εφόσον είναι δυνατό σε πτήσεις ημέρας ή σε εργασία εδάφους, για την οποία είναι κατάλληλο.
2. Η δωρεάν υγειονομική εξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σημείο α) καλύπτεται από το ιατρικό απόρρητο.
3. Η δωρεάν υγειονομική εξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σημείο α) μπορεί να διεξαχθεί στα πλαίσια του εθνικού συστήματος υγείας.

Ρήτρα 5

1. Το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας τυγχάνει προστασίας όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία του ανάλογη με τη φύση της εργασίας του.
2. Οι κατάλληλες υπηρεσίες και μέσα προστασίας και πρόληψης όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας διατίθενται ανά πάσα στιγμή.

Ρήτρα 6

Λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε ο εργοδότης, ο οποίος προτίθεται να οργανώσει την εργασία σύμφωνα με έναν ορισμένο ρυθμό, να λαμβάνει υπόψη τη γενική αρχή της προσαρμογής της εργασίας στον εργαζόμενο.

Ρήτρα 7

Πρέπει να παρέχονται στις αρμόδιες αρχές, εφόσον το ζητήσουν, πληροφορίες σχετικά με τους συγκεκριμένους ρυθμούς εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.

Ρήτρα 8

1. Ο χρόνος εργασίας τελεί υπό την επιφύλαξη κάθε μεταγενέστερης κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τους περιορισμούς του χρόνου πτήσης και υπηρεσίας και τις απαιτήσεις ανάπαυσης και σε συνδυασμό με την οικεία εθνική νομοθεσία, η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε σχετικό θέμα.
2. Ο μέγιστος ετήσιος χρόνος εργασίας, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων περιόδων επιφυλακής για την ανάληψη εργασίας όπως καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία, ανέρχεται σε 2000 ώρες από τις οποίες ο συνολικός χρόνος πτήσεων περιορίζεται σε 900 ώρες.
3. Ο μέγιστος ετήσιος χρόνος εργασίας πρέπει να κατανέμεται όσο το δυνατόν ομοιόμορφα κατά τη διάρκεια του έτους.

Ρήτρα 9

Με την επιφύλαξη της ρήτρας 3, το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας δικαιούται ορισμένων ημερών ελεύθερων από οιαδήποτε υπηρεσία ή επιφυλακή οι οποίες γνωστοποιούνται εκ των προτέρων ως εξής:

- α) 7 τουλάχιστον τοπικές ημέρες ανά ημερολογιακό μήνα, στις οποίες μπορεί να συμπεριλαμβάνεται κάθε περίοδος ανάπαυσης που απαιτείται από το νόμο, και
- β) 96 τουλάχιστον τοπικές ημέρες ανά ημερολογιακό έτος, στις οποίες μπορεί να συμπεριλαμβάνεται κάθε περίοδος ανάπαυσης που απαιτείται από το νόμο.

Ρήτρα 10

Τα μέρη θα επανεξετάσουν τις ανωτέρω διατάξεις 2 έτη μετά τη λήξη της περιόδου εφαρμογής που καθορίζεται στην απόφαση του Συμβουλίου περί της συμφωνίας αυτής.

Βρυξέλλες, 22 Μαρτίου 2000.

Ένωση Ευρωπαϊκών Αεροπορικών Εταιρειών (AEA)

Karl-Heinz Neumeister, γενικός γραμματέας
Manfred Merz, αντιπρόεδρος της επιτροπής κοινωνικών υποθέσεων της ΑΕΑ, πρόεδρος της ομάδας διαπραγμάτευσης

Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Μεταφορές (ETF)

Brenda O'Brien, βοηθός γενικός γραμματέας
Betty Lecouturier, πρόεδρος της επιτροπής προσωπικού θαλάμων διακυβέρνησης
Bent Gehlsen, μέλος της ομάδας διαπραγματεύσεων της επιτροπής προσωπικού θαλάμων διακυβέρνησης

Ευρωπαϊκή Ένωση Προσωπικού Θαλάμων Διακυβέρνησης Αεροσκαφών (ECA)

Captain Francesco Gentile, πρόεδρος
Captain Bill Archer, αντιπρόεδρος
Giancarlo Crivellaro, γενικός γραμματέας

Ευρωπαϊκή Ένωση Περιφερειακών Αερομεταφορέων (ERA)

Mike Ambrose, γενικός διευθυντής

Διεθνής Ένωση για τις Ναυλωμένες Πτήσεις (IACA)

Marc Frisque, γενικός διευθυντής
Allan Brown, διευθυντής, αεροπολικές και εργασιακές υποθέσεις